

**Maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö n:o 9
hallituksen esityksen johdosta laiksi maatilalain muuttamisesta**

Eduskunta on 6 päivänä kesäkuuta 1986 lähettänyt valiokunnan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen n:o 76.

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina neuvotteleva virkamies Matti Hannula ja vanhempi hallitussihteeri Väinö Vainio maa- ja metsätalousministeriöstä, vanhempi hallitussihteeri Raine Vairimaa valtiovarainministeriöstä, toimistopäällikkö Juhani Tuisku maatilahallituksesta, piiripäällikkö Ralf Karell Helsingin maatalouspiiristä, piiripäällikkö Jukka Väissi Tampereen maatalouspiiristä, osastopäällikkö Keijo Hyvönen Maataloustuottajain Keskusliitosta, agronomi Ola Rosendahl Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbundet, toiminnanjohtaja Pentti Munnukka Asutus- ja maatilatalousliitosta, osastopäällikkö Raimo Hyvärinen ja toimistopäällikkö Mauri Lehtinen Suomen Pankista, rahoituspäällikkö Sauli Riikonen Säästöpankkien Keskus-Osake-Pankista ja pankinjohtaja Raimo Tammilehto Osuuspankkien Keskuspankki Oy:stä. Lisäksi on piiripäällikkö Jukka Honkonen Kuopion maatalouspiiristä jättänyt kirjallisen lausunnon.

Hallituksen esitys sisältää maatilalain (188/77) mukaisista korkotukilainoista luottolaitoksille suoritettavien korkohyvitysten korottamisen nykyisestä tasostaan 0,6 prosenttiyksiköllä. Toimenpiteellä on tarkoitus parantaa luottolaitosten mahdollisuuksia osoittaa varoja maatilalain mukaiseen korkotukilainoitukseen ja siten maatilatalouden harjoittajien mahdollisuuksia saada luontarpeensa tyydytyksi. Tähän liittyy korkotukijärjestelmän yksinkertaistaminen siten, että erillisten hoitopalkkioluonteisten lisäkorkohyvitysten maksamisesta luovuttaisiin ja ne sisällytettäisiin luottolaitosten perimiin enimmäiskorkoihin.

Lisäksi ehdotetaan aikaisemman maankäyttölainsäädännön nojalla ajanjaksolla 1.1.1963—31.3.1977 syntyneiden luottojen korkoja, asunto-

ja lisälainoja lukuun ottamatta, korotettavaksi nykyisestä yhdellä prosenttiyksiköllä, mikä toimenpide merkitsisi maatilatalouden kehittämisen parantumista. Edellä mainitun lisäksi ehdotetaan, että maatilalan hakija lisittäisiin maatilalain mukaisessa käyttösuunnitelmatoimituksessa asianosaisena olevien henkilöiden joukkoon.

Ehdotettu laki on tarkoitus saattaa voimaan mahdollisimman pian sen tultua hyväksytyksi. Ehdotuksen mukaan korkohyvityksen korotusta sovellettaisiin 1 päivästä tammikuuta 1986 lukien ja maankäyttöluottojen koron korotus tulisi sovellettavaksi mainitun vuoden heinäkuun alusta lukien.

Hallituksen esityksessä mainituista syistä ja saadun selvityksen perusteella valiokunta pitää lakiehdotusta tarpeellisena ja puoltaa sen hyväksymistä kuitenkin siten, että voimaantulosäännöstä tulisi valiokunnan mielestä tarkistaa seuraavasti.

Lakiehdotuksen voimaantulosäännöksen mukaan lain 92 §:n 3 momentissa tarkoitettua korotettua korkoa perittäisiin 1 päivästä heinäkuuta 1986 lukien. Valiokunta ei pidä viljelijäin maksaman koron korottamista takautuvasti asianmukaisena ja oikeana toimenpiteenä vaan korotuksen soveltaminen tulisi säätää lain voimaantulopäiväksi.

Hallituksen esityksen mukaan laki tulee voimaan vuonna 1986. Koska lain voimaantulo saattaa siirtyä vuoden 1987 puolelle, valiokunta ehdottaa vuosiluvun viimeisen numeron jättämistä avoimeksi.

Edellä olevan perusteella maa- ja metsätalousvaliokunta kunnioittaen ehdottaa,

että hallituksen esitykseen sisältyvä lakiehdotus hyväksyttäisiin näin kuuluvana:

Laki maatilalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 18 päivänä helmikuuta 1977 annetun maatilalain (188/77) 26 §:n 2 momentti, 57 §:n 2 momentti sekä 92 §:n 3 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 57 §:n 2 momentti 21 päivänä marraskuuta 1980 annetussa laissa (746/80) ja 92 §:n 3 momentti 18 päivänä heinäkuuta 1980 annetussa laissa (553/80), näin kuuluviksi:

26, 57 ja 92 §
(Kuten hallituksen esityksessä)

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 198 (poist.). Lain 57 §:n 2 momenttia
sovelletaan vuoden 1986 tammikuun 1 päivän

jälkeen myönnettyihin korkotukilainoihin. Ennen mainittua ajankohtaa myönnettyihin lainoihin sovelletaan aikaisempaa säännöstä. Lain 92 §:n 3 momentissa tarkoitettua korotettua korkoa peritään 1 päivästä (poist.) kuuta 198 (poist.) lukien.

Helsingissä 14 päivänä lokakuuta 1986

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Nieminen, jäsenet Aaltio, Anttila, von Bell, Jyrkilä, Kautto,

Koivisto, Koskinen, Rantanen, Raudaskoski, Saarikoski, Tähkämaa, Törnqvist ja Westerlund.

Vastalause

Demokraattinen Vaihtoehto ei voi hyväksyä hallituksen esitystä eräiden maatilalainojen korkojen korottamisesta ja pankkien saaman korkohyvityksen lisäämisestä.

Hallituksen esitys merkitsee vuosina 1963—1977 syntyneiden lainojen korkojen korottamista 1—2 %:lla. Näiden lainojen jäljellä oleva yhteispääoma on n. 470 milj. mk. Lainat ovat syntyneet aikana, jolloin inflaatio ja viljelijäväestön nimellistulot lisääntyivät usein yli 10 %:lla vuodessa. Kun nyt maataloustulo on jäädytetty ja inflaatio hidastunut, on ensimmäisen kerran muodostunut tilanne, jossa näistä lainoista maksetaan reaalikorkoa ilman hallituksen esittämää korotustakin. Hallituksen esitys pankkien korkohyvityksen korottamisesta 1 %:lla merkitsee pankkien voittojen kasvattamista.

Esitykset osoittavat paljastavalla tavalla sen umpikujan maatalouden lainoituksessa, joka on syntynyt Sorsan hallituksen aikana. Valtion budjettisiirtoa maatilatalouden kehittämisrahastoon on vuosittain alennettu vuoden 1982 630 milj. markasta ensi vuoden 435 milj. markkaan. Tätä yritetään korvata heikentämällä valtion lainojen lainaehdot ja tukemalla pankkien toimintaa. Demokraattisen Vaihtoehtoon mielestä maatalouden rahoitusongelmat voidaan ratkaista vain lisäämällä valtion lainoitusta, alentamalla lainakorkoa ja pidentämällä laina-aikoja.

Edellä esitetyn perusteella ehdotan,

että lakiesitys hylätään.

Helsingissä 14 päivänä lokakuuta 1986

Matti Kautto